

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku Z. C. i H. C.
przy uczestnictwie Miasta W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika solidarnie na rzecz wnioskodawców
kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), o którym stwierdził, że ma związek z zastosowaniem przez Sąd Okręgowy art. 172 i art. 336 k.c. w stanie faktycznym obejmującym niesporną okoliczność, że działka, której dotyczy wniosek podlegała pod działanie dekretu z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279 ze zm.), zaś wnioskodawcy są następcami prawnymi jej byłych właścicieli, co wymaga określenia charakteru posiadania byłego właściciela nieruchomości w sytuacji dorozumianej zgody obecnego właściciela na korzystanie z niej, w świetle uchwały Sądu Najwyższego z 11 marca 1971 r., III CZP 99/70.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku

ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytanie sformułowane przez uczestnika nie ma cech zagadnienia prawnego w znaczeniu, o którym mowa wyżej, gdyż udzielenie nań odpowiedzi wymaga jedynie dokonania subsumpcji faktów ustalonych w sprawie pod przytoczone przez skarżącego przepisy i wyprowadzenie wniosków co do tego, czy zachowanie się wnioskodawców i ich poprzedników prawnych może być kwalifikowane jako posiadanie nieruchomości uczestnika prowadzące do jej zasiedzenia. Samo to, że poprzednikom prawnym wnioskodawców przysługiwały w stosunku do nieruchomości, której dotyczy wniosek roszczenia o ustanowienie na ich rzecz użytkowania wieczystego przewidziane dekretem z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze W. nie wykluczało objęcia jej w samoistne posiadanie prowadzące do nabycia własności. Wydaje się oczywiste, że wnioskodawcy w swoim władaniu nie mogli zmierzać do nabycia użytkowania wieczystego i posiadać nieruchomości w zakresie treści tego prawa, po pierwsze dlatego, że prawa, które nie powstało (ustanowienie i wpis do księgi wieczystej), nie można zasiedzieć, a po drugie dlatego, że z podstawy faktycznej rozstrzygnięcia nie wynika, żeby wnioskodawcy spełniali na rzecz uczestnika świadczenia charakterystyczne dla użytkowania wieczystego i by swoje korzystanie z nieruchomości podporządkowali wywiązywaniu się z obowiązków użytkownika wieczystego. Sąd Okręgowy w ramach oceny prawnej sprawy wyjaśnił, że wykonywanie władztwa przez użytkownika wieczystego w zewnętrznych objawach nie różni się od władztwa wykonywanego przez właściciela, a posiadanie nieruchomości przez wnioskodawców miało cechy posiadania właścicielskiego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik powołał się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z naruszenia

art. 172 k.c. w zw. z art. 336 k.c. oraz art. 382 k.p.c. przez brak dokonania własnych ustaleń w związku z wydaniem orzeczenia reformatoryjnego.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego postanowienia nie pozwala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna uczestnika była oczywiście uzasadniona. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniono tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia ani tego rodzaju wadliwości postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji.

Trzeba też dostrzec, że stanowisko uczestnika jest obarczone logiczną sprzecznością, bowiem sformułowane przez niego zagadnienie prawne dotyczy tych aspektów wykładni powołanych przepisów, w związku z którymi pozostaje zarzut oczywistego naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 172 k.c. w zw. z art. 336 k.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 i § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

aw

jw